

ЙОРДАН РАДИЧКОВ

СКАНДИНАВЦИТЕ

chitanka.info

ГНЯВ БОЖИ

Селянката ходи два пъти в кръчмата да вика мъжа си и той все ѝ казваше: „Глей си работата!“ — без дори да мръдне от стола. Та се ядоса и като се връщаше в къщи, видя кравата на съседите, че яде от тяхната купа сено. Жената взе копралята и наби кравата тъй хубаво, че втори път едва ли би се сетила да дойде пак за сено. После си влезе вкъщи и видя кучето. То ядеше един цървул, натискаше го с лапи и я попоглеждаше изпод редките си вежди. Жената удари кучето с ръжена по главата и ръженът се счупи надвие, а кучето се измъкна навън, като си подвиваше опашката, защото се боеше, че опашката му стърчи много назад и могат да я застъпят. Селянката се ядоса извънредно много и с остатъка от ръжена подгони кучето, но то бягаше много побързо и леко от нея, прескочи оградата и изчезна в съседските дворове.

Жената си помисли, че ако беше тука мъжът ѝ, той щеше да се разправя с тези неща, и дори ѝ хрумна да отиде пак да го повика, но се отказа, защото той пак ще ѝ каже: „Глей си работата!“ — както вече два пъти бе направил това.

Тогава тя чу никакви удари зад себе си. Обърна се и видя в двора, че се бият овните. Овцете си ядяха съвсем спокойно шумата от листниците, а двата овена, младият и старият, се изстъпиха назад, спускаха се един срещу друг и удряха главите си. Селянката се спусна към тях, почна да бие стария с остатъка от ръжена, но това не му направи никакво впечатление. Той само поотърси кожуха си, припна по снега и бълсна овнешката глава срещу себе си.

— Господи! — извика жената. — Какво ще правя с тези побеснели животни!

Тя се въртеше безпомощно и викаше нещо на овцете, но овцете хич не я поглеждаха, а дъвчеха листковниците. Жената изтича през снега и застана между двата овена. Те тъкмо се бяха спрели и потръпваха като бегачи на старт, сетне се втурнаха един срещу друг и бълснаха селянката. Тя не можа да падне, защото я удариха

едновременно от двете страни, но си помисли веднага и с ужас, че са я сплескали.

Пък те не бяха я сплескали.

Животните се озадачиха, помирисаха въздуха, помирисаха снега, полюляха си опашките и почнаха да отстъпват, проблеяха веднъж или дваж и отидоха да дъвчат листковници. Селянката раздвижи краката си, видя, че не са счупени, и се втурна вкъщи. Тя съмъкна няколко низи пипер, лютивия, арнаутския, тури го да се пече във фурната на печката, после домъкна черешовата чутура и я остави на стаята. „Глей си работата ли?!“ — повтаряше тя, докато шеташе и мислеше за мъжа си, който седеше в кръчмата.

Усещаше как целият гняв към кучето, към двата овена, към кравата на съседите се насочва към мъжа ѝ. Нека седи там, нека си пуши, колкото ще, тя ще го научи него, тя ще му покаже нему коя е.

Селянката измъкна пипера от фурната. Той бе станал кафяв, стаята се задуши от лютивото. Тя кихна няколко пъти, натъпка пипера в чутурата и взе желязото. При първите удари пиперът подскачаше и се съпротивяваше, но постепенно улегна на дъното и желязото почна да го мачка бавно, удар след удар, а жената стискаше между колене чутурата и бълска отгоре.

Стаята се изпълни с кашлица и кихавица, но селянката беше държелива жена. Тя биеше с желязото и колкото повече биеше, толкова повече ѝ олекваше. Струваше ѝ се, че не чука пипер, а че вътре в чутурата скимти кучето, което гризеше цървула и мига под редките си вежди, после кучето се сви в ъгъл, за да отстъпи на двата овена, и селянката ги бъхтеше с желязото, а те проблейваха и стенеха, но тя не беше никак сантиментална. По едно време дори ѝ се стори, че вътре е и мъжът ѝ, с четинестия врат, с полущубката от шаяк — но то бе само за един миг.

По-късно селянката изсипа счукания пипер в една тепсия и напълни пак чутурата. Гърлото ѝ бе пресъхнало, тя изпи една стомна вода и пак почна да удря в чутурата. Не бе свикнала с лютивото, защото още продължаваше да кашля и киха, но си мислеше, че ако продължи, стаята ще стане толкова лютива, че носа си не можеш да покажеш в нея.

И тъй както си чукаше с желязото, селянката чу, че някой драчи върху вратата. Хрумна ѝ сладката мисъл, че туй може да е мъжът ѝ, но

когато повдигна глава, видя, че там стои котката. Котката дишаше бързо и хълбоците ѝ биеха от напрежение. Животното удари главата си във вратата, разкиха се и почна да драчи отново. Жената стана, изтри сълзите си с престилката и тръгна към вратата. Котката се сви още повече, като следеше всяко движение на своята стопанка. От лютивото очите на животното бяха станали сини и козината по гърба се бе наелектризирана.

Селянката отвори вратата и котката се стрелна навън. Жената отиде до прозореца и я видя как се отъркаля в снега, сетне се покатери по стъблото на едно дърво и се сви горе в клоните. Оттатък дървото улицата бе пуста, нямаше го още мъжа ѝ. Овцете ядяха кротко листковниците, а зад тях през оградата надничаше сивата глава на съседската крава и гледаше към сеното. Макар че кравите нямат добра памет и бързо забравят, тя още не смееше да мине през оградата. Само кучето не се виждаше никакво. Пък то нямаше и какво да прави сред тези животни, които ядат сено и шума и сутрин и вечер отиват на кладенеца да пият вода.

Жената седна отново при своята чутура и хвана пак желязото. Въздухът беше толкова наситен с арнаутски прах, че гледаше вече съвсем трудно и трябваше да примижава постоянно да трие очите си. По едно време се появиха сини кръгове из стаята, те се въртяха и се стопяваха към тавана, но жената не се изтощи, а продължаваше да удря.

Но макар и да удряше, тя се ослушваше тайно дали няма даолови стъпки по снега или пък гласа на мъжа си. И както се ослушваше, тя наистинаолови стъпки. Остави желязото и наведена напред, дочу, че снегът поскърцва. Отначало съвсем тихо, а после по-остро и по-остро, докато най-после почувствува тежките стъпки на мъжа си.

Действително това бе мъжът ѝ. Той се спря пред къщата огледа двора, прокашля се и тръгна по стълбите. Жената в стаята седеше и чакаше кога ще се отвори вратата, та да го види тя него, гдето два пъти ходи да го вика от кръчмата, а той два пъти ѝ казва: „Глей си работата!“ — без дори да помръдне от стола, и кръчмата, натъпкана със селяни, ѝ се смееше.

И той отвори вратата. Селянката не можа да го види съвсем ясно как влезе в стаята, защото заедно с него вътре нахлу и един облак пара.

Тя го зърна сред парата, той се спря още на първата крачка и кихна тъй силно, че стъклата на прозорци звъннаха. После тя видя как се сви, притиснал с ръце гърди си, подпра се на стената, съмкна се надолу по нея, а краката му се изтегнаха напред и се вдървиха.

Селянката скочи, а той я гледаше втренчено, без да мига, и по небръснатите му бузи се търкаляха едри сълзи. Жена също почна да плаче, но плачеше от радост, защото изтърпя толкова много огорчения и толкова обиди, но най-после бе удовлетворена.

Тя остави вратата отворена, докато цялата стая се проветри и мъжът ѝ почна да киха и да диша тъй, както дишат бебетата, новородените. Тогава селянката съжали мъжа си, стана ѝ мъчно за него, вдигна го от земята и го тури върху леглото, той лежеше кротък като бебе и плачеше още от лютивото, това трогващо селянката и тя почна да се суети из стаята.

А селянинът лежеше по гръб, мигаше и си мислеше, че жените са колкото гневни, толкова и милостиви и че тъкмо затова са жени. Да не говорим пък, че и затова са прелестни.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.